

ҲАСАДНИНГ САБАБЛАРИ

15:01 / 26.04.2016 2594

Устоз, мўмин киши ҳасад нималигини билади, лекин шундай ҳоллар бўладики мўмин мўминга ўзи истмаган ҳолда ҳасад қилади экан. Бу бўлиши мумкинми? Шундай ҳолларда нима қилиш керак?

ҲАСАДНИНГ САБАБЛАРИ

Ҳасаднинг бир неча сабаблари бор. Уламоларимиз мазкур сабабларни ўрганиб чиқиб асосийлари олтита эканини таъкидлаганлар. Уларни қисқача ўрганиб чиқамиз:

1. Душманлик ва ёмон кўриш.

Бу ҳасаднинг энг кучли сабабларидан биридир. Икки киши бирор сабабга кўра уришиб қолишлари ва ораларидан келишмовчилик чиқиб бир – бирини ёқтирмай қолишлари мумкин. Ғазаби чиққан одам ўзининг душманига нисбатан қалбида кек сақлаб қолса, у ҳасадга айланади. Душманига ўзи етказа олмаган зарарни замондан кута бошлайди.

Агар душманига бирор ёмонлик етса хурсанд бўлади ва Аллоҳ таолонинг ўзи менга ёмонлик қилгани учун уни жазолади дейди.

Мабодо душманига неъмат етса унинг мақсадига тескари бўлгани учун хафа бўлади. Ҳасади яна ҳам зиёда бўлади. мазкур неъматни ёмон кўрган одамидан кетишини истайди ва шу мақсадда иш ҳам олиб боради.

2. Кўраолмаслик.

Баъзи одамларда бошқанинг ўзидан устун бўлишини кўраолмаслик одати бўлади. Анашу нарса ҳам ҳасаднинг сабабларидан биридир. Одатда бировни ўзидан паст санаб, уни одам ўрнида кўрмай, назар писанд қилмай юрган бўлади. Доимо ўша одам унга қарам бўлишини ва ялиниб туриши истайди. Бирдан қараса ҳалиги одамга неъмат етибди. Ҳасадчининг хаёли бошидан учади. Ўзини қўйгани жой топа олмай қолади. Ҳасади ўзини кўрсатади.

3. Кибр.

Мутакаббир одамлар ўзидан паст саналган кишиларни доимо масхара қилиб, ерга уриб, олдиларида мақтаниб, сал нарсага керилиб юрган бўладилар. Шунинг учун улардан паст одамларга неъмат етганига чидай олмай ҳасад қилишга ўтадилар.

4. Мақсадига эришолмай қолишдан кўрқиш.

Бу ҳолат бир мақсадга эришиш учун ҳаракат қилаётган шахслар орасида

бўлади. Улардан бири кўзланган мақсадга эришиш йўлида неъматга сазовор бўлса, бошқаси ҳасад қилади. Қўполроқ мисол келтирадиган бўлсак, худди кундошларга ўхшаган бўлади.

5. Мансабпарастлик ва шуҳратпарастлик.

Бунга маълум бир соҳада тенги йўқ бўлишни орзу қилган шуҳратпараст мисол бўлади. Агар унга дунёнинг нариги бурчида сенга тенг келадиган одам чиқибди дейилса, ўшани йўқ бўлишини орзу қилади.

6. Одамларга яхшиликни раво кўрмайдиган табиати бузуқ шахс ҳасадчи бўлади. Ўзига ҳеч алоқаси бўлмаса ҳам бировга неъмат етишини кўролмайди. Ўз – ўзидан ҳасад қилаверади.

ҲАСАДНИНГ ДАВОСИ

Маълумки, ҳасад энг оғир қалб хасталикларидан биридир. Қалб хасталикларини эса, фақат илм ва амал билангина даволаш мумкин.

Ҳасадни илм билан даволаш қуйдагича.

Авалло ҳар бир киши ҳасад ўзининг дину дунёсига кони зарар эканини яхши англаб етмоғи лозим. Шу билан бирга у ҳасад қилинган одамнинг на динига ва на дунёсига зарар етказа олмаслигини ҳам тушиниш керак. Балки, у фойда олади.

Агар охиратга, ундаги ҳисоб китобга иймонни бир тарафга қўйиб туриб, ақл юзасидан иш тутганда ҳам ҳасадга ўрин йўқ. Чунки ҳасадчи ўз ҳасади туфайли ич ичини ейди, қалби дард аламга тўлади. Аммо бирор фойда кўрмайди.

Неъмат ҳасад қилинган одамдан сизнинг ҳасадингиз туфайли заволга учрамайди. Қандай қилиб дейсизми?

Унга неъматни Аллоҳ таоло берган ва Аллоҳнинг Ўзи белгилаган муддатгача давом этади. Бировнинг ҳасади туфайли неъмат тугаб қолмайди. Охиратда унга зарар етмаслиги аниқ. Чунки, неъмат етгани ёки сизнинг ҳасадингиз унга гуноҳ бўлиб ёзилмайди. Балки, ҳасадингиз сабабли мазлум бўлгани учун фойда олиши ҳам турган гап.

Бу дунёда унинг фойда олиши сизнинг жизғанак бўлишингиздандир. Чунки одамларнинг хурсандчилигининг сабабларидан бири душманнинг азобланишидир.

Юқорида зикр қилинган нарсаларнинг барчаси ҳасадчи ўзига ўзи душман ва душманига дўст эканини кўрсатади. Бу худди душманини қатл қилиш учун тош отаётган одамга ўхшайди. Биринчи тошни отганда душманига тегмай ўзига қайтади ва ўнг кўзини кўр қилади. Унинг аччиғи яна ҳам аланга олиб иккинчи тошни отади. Иккинчи тоши ҳам мўлжалга тегмай ўзига қайтади ва чап кўзини ҳам кўр қилади. У ғазаб отига миниб учинчи тошни отади. Тош қайтиб келиб ўзининг бошини ёради. Душмани эса соппа

соғ, кулиб уни томоша қилиб турибди.

Ушбуларни тафаккур қилган одамнинг қалбида ҳасад олови сўниши турган гап.

Ҳасадни амал билан даволаш қуйдагича.

Бунда ҳасад дардига мубтало бўлган шахс ҳасади унга қайси амални буюрадиган бўлса, ўшанинг аксини қилиши лозим бўлади. Мисол учун унга душманини ёмонлашни амр қилмоқда, у уни мақташга ўтсин. Ҳасади унга мутакаббирлик қилишни тавсия қилмоқда, у унга тавозуъ кўрсатсин.

Салафи солиҳлардан кўплари ўзини ғийбат қилган шахс ҳақида хабар эшитса, унга ҳадиялар юборар эдилар.